

ถอดบทเรียน ‘Swiftonomics’ : คีคซงนาง ‘Taylor’ เข้าสู่ห้วงโซ่อุตสาหกรรมคอนเสิร์ตของอาเซียน กับเป้าหมายศูนย์กลางงานแสดงคอนเสิร์ต (Concert Hub) ของไทย

ปิดฉากไปสด ๆ ร้อน ๆ กับคอนเสิร์ต ‘The Eras Tour’ ของเทย์เลอร์ สวิฟต์ (Taylor Swift) จำนวน 6 รอบในช่วงวันที่ 2 – 9 มีนาคม 2567 ที่จัดขึ้น ณ สิงคโปร์ ซึ่งเป็นจุดหมายปลายทางการแสดงคอนเสิร์ตเพียงแห่งเดียวในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเหล่าสาวก ‘สวิฟตี้ (Swifties)’ ที่มีกำลังซื้อจำนวนกว่า 300,000 คนจากทั้งอาเซียน เอเชีย และอาจเรียกได้ว่าทั่วโลกได้เดินทางเข้าร่วมชมคอนเสิร์ตครั้งประวัติศาสตร์ของศิลปินระดับโลกนี้

ทัวร์คอนเสิร์ตของ Taylor Swift รอบโลกในครั้งนี้ได้สร้างแรงกระเพื่อมทางเศรษฐกิจขนาดใหญ่ โดยเฉพาะในเมืองที่ได้รับเลือกให้จัดแสดง ซึ่งก่อให้เกิดคัพพท์บัญญัติในแวดวงนักเศรษฐศาสตร์และสื่อมวลชนว่า ‘สวิฟต์โนมิกส์ (Swiftonomics)’ เนื่องจาก ‘The Eras Tour’ เป็นทัวร์คอนเสิร์ตแรกในประวัติศาสตร์ที่ทำยอดขายบัตรเข้าชมคอนเสิร์ตทะลุ 1,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (หรือประมาณ 36,000 ล้านบาท) และคาดการณ์ว่า จะสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจโดยรวมทั่วโลกถึง 5,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (หรือประมาณ 180,000 ล้านบาท)

ท่ามกลางผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอันมหาศาลนี้ การได้รับเลือกเป็นสถานที่จัดแสดงคอนเสิร์ตและการผนวกสิงคโปร์เข้าเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่มูลค่าทางเศรษฐกิจ ‘Swiftonomics’ ได้สำเร็จจึงถือเป็นนโยบายที่ชาญฉลาดและมีวิสัยทัศน์อย่างมาก โดยนายเอดวิน ตง (Edwin Tong) รัฐมนตรีกระทรวงวัฒนธรรม ชุมชน และเยาวชนของสิงคโปร์ ได้ประเมินผลประโยชน์ของเศรษฐกิจจากการแสดงคอนเสิร์ตของ Taylor Swift ว่าสามารถสร้างรายได้ให้กับเศรษฐกิจสิงคโปร์สูงถึง 500 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์ (หรือประมาณ 13,500 ล้านบาท) นอกจากนี้ สำนักข่าว Bloomberg คาดการณ์ว่า ‘The Eras Tour’ สามารถกระตุ้นผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ของสิงคโปร์ให้ขยายตัวถึงร้อยละ 2.9 ในช่วงไตรมาสแรกของปี 2567 เนื่องจากได้รับแรงหนุนจากการบริโภคของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลจากแพลตฟอร์ม Trip.com ที่พบว่ามียอดการจองเที่ยวบินมายังสิงคโปร์สูงขึ้นเกือบ 2 เท่า และการจองที่พักในสิงคโปร์เพิ่มขึ้นกว่า 5 เท่าในช่วงต้นเดือนมีนาคม 2567 และข้อมูลจากแพลตฟอร์ม Klook ที่คาดการณ์ว่า ผู้เข้าชมคอนเสิร์ตจะใช้จ่ายค่าที่พัก ค่าอาหาร และกิจกรรมอื่น ๆ เพิ่มเติมประมาณคนละ 800 ดอลลาร์สหรัฐ (หรือประมาณ 29,000 บาท) ต่อการเดินทางมาสิงคโปร์

เมื่อข้อตกลงพิเศษกับ Taylor Swift ถูกมองว่า ‘ไม่เป็นมิตร’ ต่อเพื่อนบ้านอาเซียน ...

หากย้อนกลับไปเมื่อช่วงกลางปี 2566 ข้อความทวีตเตอร์ (Twitter) ของ Taylor Swift ที่ประกาศตารางทัวร์คอนเสิร์ตรอบโลกได้สร้างความตื่นเต็นพร้อม ๆ ไปด้วยความผิดหวังของเหล่า ‘สวิฟตี้’ ในภูมิภาคอาเซียนจำนวนมาก เพราะต้นปรากฏมีเพียง ‘สิงคโปร์’ ในรายชื่อเมืองที่ Taylor Swift จะไปทำการแสดง โดยไร้ชื่อเมืองที่เป็นฐานแฟนคลับขนาดใหญ่เบอร์ต้น ๆ ของโลกอย่าง ‘กรุงเทพฯ’ ‘มะนิลา’ และ ‘จาการ์ตา’ สำหรับสาวก ‘สวิฟตี้’ บางกลุ่ม ค่าบัตรคอนเสิร์ตเพียงอย่างเดียวอาจต้องใช้เวลาเก็บเงินอยู่หลายเดือน และหากจะต้องจ่ายค่าเครื่องบิน ค่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เพิ่มเติม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิงคโปร์ซึ่งมีค่าครองชีพสูงลำดับต้น ๆ ของโลก การรอคอยที่จะได้เจอ Taylor Swift ไอคอนสาวตัวเป็น ๆ อาจเป็นฝันที่ไกลเกินเอื้อม

ล่าสุด เพียงไม่กี่วันก่อนการแสดงคอนเสิร์ตของ Taylor Swift ที่สิงคโปร์จะเริ่มต้นขึ้น ความผิดหวังของเหล่า ‘สวิฟตี้’ กลายเป็นจุดสนใจของโลกสังคมออนไลน์อีกครั้ง เมื่อโจอี้ ซัลเซดา (Joey Salceda) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของฟิลิปปินส์ได้ออกมาเรียกร้องให้กระทรวงการต่างประเทศของฟิลิปปินส์ประท้วงต่อกรณีที่รัฐบาลสิงคโปร์จัดทำข้อตกลงพิเศษกับผู้จัดงานแสดงโดยเสนอเงินอุดหนุนเพื่อแลกกับการกำหนดเงื่อนไขไม่ให้ Taylor Swift จัดแสดงคอนเสิร์ตในประเทศอื่นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พร้อมทั้งให้สัมภาษณ์กับสื่อว่า “นี่ไม่ใช่สิ่งที่เพื่อนบ้านที่ดีพึงกระทำ” ซึ่งการเรียกร้องดังกล่าวเกิดขึ้นภายหลังจากที่ นาย เศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรีของไทย เปิดเผยเมื่อช่วงกลางเดือนกุมภาพันธ์ 2567 ว่า บริษัท Anschutz Entertainment Group (AEG) ซึ่งเป็นทีมงานผู้จัดงานแสดงคอนเสิร์ต ได้ให้ข้อมูลว่า รัฐบาลสิงคโปร์เสนอเงินอุดหนุนสูงกว่า 3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (หรือประมาณ 108 ล้านบาท) ต่อหนึ่งการแสดงของ Taylor Swift เพื่อให้จัดแสดงคอนเสิร์ตเพียงแค่ที่สิงคโปร์เท่านั้น

แม้ว่า นายลี เซียนลุง นายกรัฐมนตรีของสิงคโปร์ จะออกมายืนยันกับสื่อมวลชนว่า รัฐบาลสิงคโปร์ได้จัดทำข้อตกลงพิเศษโดยให้ ‘สิทธิประโยชน์บางประการ (certain incentives)’ แก่ผู้จัดงานแสดงเพื่อแลกกับการให้สิงคโปร์เป็นจุดหมายปลายทางเดียวของภูมิภาคอาเซียนจริง แต่ไม่เห็นว่าเป็นมิตร (unfriendly)” ต่อเพื่อนบ้านแต่อย่างใด ในทางตรงกันข้าม ข้อตกลงพิเศษดังกล่าวถือว่าประสบความสำเร็จอย่างมาก และเห็นว่า ทุกประเทศต่างทำข้อตกลงพิเศษแบบนี้ได้ หากข้อตกลงดังกล่าวสมเหตุสมผลและเป็นที่ยอมรับร่วมกัน นอกจากนี้ คณะกรรมการการท่องเที่ยวของสิงคโปร์ และกระทรวงวัฒนธรรม ชุมชน และเยาวชนของสิงคโปร์ ยังได้ออกแถลงการณ์ว่า “ให้เงินสนับสนุนคอนเสิร์ตของ Taylor Swift จริง” แต่ก็ได้เปิดเผยจำนวนเงินสนับสนุนดังกล่าวที่ชัดเจน

เมื่อ ‘Swiftonomics’ สร้างมูลค่ามหาศาล ใคร ๆ ก็ไม่อยากตกขบวน ...

ตรงกันข้ามกับท่าทีของผู้แทนรัฐสภาของฟิลิปปินส์ ประเทศในภูมิภาคอาเซียน เช่น ไทย และอินโดนีเซีย กลับชื่นชมความสำเร็จของสิงคโปร์และต้องการเป็นส่วนหนึ่งของผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและห่วงโซ่มูลค่าของอุตสาหกรรมการแสดงคอนเสิร์ตดังกล่าว

สำหรับอินโดนีเซีย นายซานเดียกา อุโน (Sandiaga Uno) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของอินโดนีเซีย มองว่า ความสำเร็จของสิงคโปร์เป็นบทเรียนสำคัญในอนาคต ซึ่งล่าสุด ได้เดินทางเยือนสิงคโปร์เพื่อหารือความเป็นไปได้ในการส่งเสริมความร่วมมือทวิภาคีสำหรับการเป็นเจ้าภาพจัดคอนเสิร์ตและมหกรรมระหว่างประเทศขนาดใหญ่ร่วมกัน อีกทั้ง รัฐบาลอินโดนีเซียกำลังจะจัดตั้งกองทุนการท่องเที่ยวของอินโดนีเซียโดยงบประมาณตั้งต้น 130 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (หรือประมาณ 4,700 ล้านบาท) เพื่อพัฒนาและสนับสนุนการจัดแสดงคอนเสิร์ตระดับโลก

ในขณะเดียวกัน ไทยก็เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาให้ไทยเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวและการจัดกิจกรรมและมหกรรมระดับโลก โดยนายกรัฐมนตรีของไทยเห็นว่า ไทยมีศักยภาพและความพร้อมในการดึงดูดศิลปินแถวหน้ามาจัดแสดงคอนเสิร์ตที่ประเทศไทย ซึ่งได้มีข้อสั่งการไปยังสำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (Thailand Convention and Exhibition Bureau: TCCB) ให้ออกแบบแผนการดำเนินงานเชิงรุกระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2568 – 2572) เพื่อรองรับการจัดกิจกรรมและมหกรรมขนาดใหญ่โดยเร็ว นอกจากนี้ นายพรหมินทร์ เลิศสุริย์เดช เลขาธิการนายกรัฐมนตรี ได้กล่าวชื่นชมต่อแนวคิดรูปแบบธุรกิจนี้และไทยควร

เรียนรู้จากแนวคิดของสิงคโปร์ ทั้งนี้ ไทยมีกฎหมายที่รองรับการให้สิทธิประโยชน์ในลักษณะเดียวกับสิงคโปร์ โดยพยายามขจัดกฎระเบียบที่ยุกยากและซ้ำซ้อน (red tape) เพื่อเตรียมให้ไทยพร้อมเป็นจุดหมายปลายทาง สำหรับงานมหกรรมระหว่างประเทศ ซึ่งรวมถึงการจัดงานคอนเสิร์ตของศิลปินระดับโลกในไทย

บทวิเคราะห์

เมื่อไทยไม่ยอมยกโดนเทเหมือนคอนเสิร์ตของ Taylor และต้องการเป็น Concert Hub ของภูมิภาค ...

สำหรับบริบทความพร้อมและศักยภาพภายในประเทศ หากไทยต้องการช่วงชิง Taylor Swift หรือศิลปินระดับโลกมาไว้ในครอบครองและกลายเป็นศูนย์กลางการแสดงคอนเสิร์ตของภูมิภาคได้ ไทยจำเป็นต้องถอดบทเรียนจากสิงคโปร์และต้องมีนโยบายและยุทธศาสตร์ของภาครัฐที่ชัดเจน ซึ่งไม่ใช่เพียงมาตรการอุดหนุนเพื่อดึงดูดการเข้ามาจัดแสดง แต่รวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องแบบครบวงจรทั้งด้านความสะดวกสบายและความปลอดภัย พร้อมกับส่งเสริมความร่วมมือกับภาคเอกชนอย่างแข็งขันเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่พร้อมดึงดูดและรองรับนักท่องเที่ยวจำนวนมากได้

บทเรียนที่ได้จากความสำเร็จของสิงคโปร์ สิงคโปร์มีสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีศักยภาพสูงมาก ไม่ว่าจะเป็น (1) สถานที่จัดงานที่พร้อมรองรับงานแสดงขนาดใหญ่ ทันสมัย และปลอดภัย โดยสนามกีฬาแห่งชาติสิงคโปร์ (Singapore National Stadium) สามารถจุผู้เข้าชมได้กว่า 55,000 คน มีหลังคาโดมที่เปิดและปิดได้ และมีระบบรักษาความปลอดภัยที่เข้มงวด (2) ระบบขนส่งสาธารณะที่เข้าถึง สะดวก และรวดเร็ว โดยการเดินทางเข้า-ออกจากสถานที่จัดประชุมค่อนข้างง่าย และรัฐบาลสิงคโปร์ยังจัดเตรียมและเพิ่มความถี่ของขนส่งสาธารณะเป็นพิเศษในช่วงที่มีงานแสดงใหญ่อีกด้วย (3) อุตสาหกรรมบันเทิง ดนตรี และบริการสนับสนุนที่เกี่ยวข้องมีความเชื่อมโยงและแข็งแรง โดยรัฐบาลสิงคโปร์มีส่วนในการส่งเสริมความร่วมมือและการจับคู่ธุรกิจกับท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นผู้จัดหาอุปกรณ์และทีมงาน ทีมประชาสัมพันธ์ และแพลตฟอร์มออนไลน์ด้านการท่องเที่ยว เช่น Trip.com Klook Agoda และ Traveloka

เมื่อมองกลับมาพิจารณาที่ไทย สถานที่จัดงานแสดงคอนเสิร์ตขนาดใหญ่มักจะเวียนกันเพียงไม่กี่แห่ง เช่น สนามราชวังคลาสิกสถาน สนามศุภชลาศัย อินเทอร์เน็ตสเตเดียม และอิมแพ็คอารีนา ซึ่งยังคงมีข้อจำกัดในการเข้าถึงและเชื่อมต่อของขนส่งสาธารณะ โดยในหลายครั้ง ผู้เข้าชมคอนเสิร์ตยังประสบปัญหาเรื่องการเดินทางเข้า-ออกจากพื้นที่จัดแสดงที่ไม่สะดวกสบายและมีรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งการเดินทาง วินมอเตอร์ไซค์ รถสองแถว และรถประจำทาง ในขณะที่สถานที่จัดงานแสดงคอนเสิร์ตขนาดกลางที่ทันสมัยและเดินทางสะดวก เช่น รอยัลพารากอนฮอลล์ ทูโอคอนฮอลล์ และยูโอพีไลฟ์ฮอลล์ ก็ยังไม่พร้อมรองรับการแสดงคอนเสิร์ตที่มีผู้เข้าชมเกิน 10,000 คนต่อรอบ

ดังนั้น หากไทยยังมีเป้าหมายที่จะดึงดูดศิลปินระดับโลก Taylor Swift ที่มองหาสถานที่จัดงานที่รองรับผู้เข้าชมหลัก 50,000 คน ไทยอาจต้องพิจารณาดึงดูดการลงทุนหรือร่วมลงทุนจากต่างชาติในการสร้างสถานที่จัดงานขนาดใหญ่พร้อมกับพัฒนาระบบขนส่งในการเข้า-ออกพื้นที่ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ตลอดจนส่งเสริมให้เกิดหุ้นส่วนทางธุรกิจแบบครบวงจร ทั้งธุรกิจสายการบิน ธุรกิจโรงแรม และธุรกิจร้านอาหาร เป็นต้น หรือไม่เช่นนั้น ไทยอาจต้องปรับกลยุทธ์โดยมุ่งดึงดูดศิลปินระดับกลางที่มีปริมาณผู้เข้าชมคอนเสิร์ตหลัก 5,000 – 10,000 คน แต่เน้นความถี่ในการจัดแสดงคอนเสิร์ตให้มากขึ้น เพื่อหลีกเลี่ยงการแข่งขันกับตลาดสิงคโปร์ที่มีศักยภาพสูงในการจัดแสดงคอนเสิร์ตขนาดใหญ่ ทั้งนี้ หากไทยสามารถเสริมสร้างสภาพแวดล้อมให้พร้อมเป็น

ศูนย์กลางการแสดงคอนเสิร์ตของภูมิภาคได้สำเร็จ ไทยก็จะได้รับประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากการเข้าเป็นส่วนหนึ่งห่วงโซ่มูลค่าในลักษณะเดียวกับ ‘Swiftonomics’ ในอนาคต และจะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศและสร้างรายได้ให้กับธุรกิจท้องถิ่นอย่างมีนัยสำคัญ ตลอดจนสนับสนุนและผลักดันนโยบาย Soft Power ของรัฐบาลผ่านการทอดแทรกและประชาสัมพันธ์วัฒนธรรมและประเพณีของไทย ทั้งอาหารการกิน การแต่งกาย และสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ไปยังสายตาของนักท่องเที่ยวทั่วโลกที่เดินทางมาชมคอนเสิร์ตได้อีกด้วย

นายชนนาจ สิริยากุล
สำนักเจรจาการค้าบริการและการลงทุน
กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
มีนาคม 2567

แหล่งข้อมูลอ้างอิง

- <https://www.thaipbs.or.th/news/content/337661>
- <https://www.bangkokbiznews.com/lifestyle/judprakai/1116994>
- <https://thestandard.co/singapore-taylor-swift-worth-it/>
- <https://thestandard.co/singapore-concert-economics/>
- <https://thestandard.co/singapore-monopoly-on-taylor-swift-concerts/>
- <https://workpointtoday.com/srettha-taylor-swift/>
- <https://www.amarintv.com/spotlight/insight/detail/61432>
- <https://thematter.co/entertainment/music/sg-ts-the-eras-tour/207327>
- <https://www.washingtonpost.com/world/2024/03/08/singapore-taylor-swift-eras/>
- <https://www.channelnewsasia.com/singapore/taylor-swift-concerts-boost-singapore-economy-gdp-growth-forecast-4186226#:~:text=Singapore-.Taylor%20Swift's%20concerts%20expected%20to%20boost%20Singapore's%20GDP%20as%20economists,economy%20in%20the%20first%20quarter.>
- <https://www.straitstimes.com/singapore/beyond-a-swift-lift-to-singapore-s-q1-economy-taylor-s-concerts-can-deliver-long-term-dividends>
- <https://edition.cnn.com/2024/03/05/asia/singapore-taylor-swift-southeast-asia-intl-hnk/index.html>
- <https://www.thestar.com.my/aseanplus/aseanplus-news/2024/03/12/indonesia-wants-to-work-with-singapore-to-host-big-concerts-and-world-events>